

Клавирни импровизации край морския бряг на проф. Йовчо Крушев

29.07.2013

Импровизаторът проф. Йовчо Крушев
Фото: Георги Йовчев

Елативно беше изпълнението на проф. Йовчо Крушев в третата вечер на музикалния фестивал „Дни на класиката

2013” в Балчик. Роден в гр. В. Търново, завършва музикално училище във Варна, преподава в Музикалната академия в

София в класовете по пиано – инструментален факултет, теоретико-композиторски и диригентски факултет. Преподава по УШУ, притежател на шеста степен на този вид източно бойно изкуство. Ако говорите с човек, завършил нашата музикална академия, първо научете името на техния преподавател – ако чуете името на проф. Йовчо Крушев, веднага станете внимателни и любезни!

След стотици концерти, десетки музикални награди и призови места, най-ценната награда в неговата колекция е

огърлието „Кирил и Методий” – най-висшият приз за принос в развитието на културата ни.

За краткото време преди концерта, споделихме много неща, дори стигнахме до нобеловата Вернер Хайзенберг, чиято теория на несигурността все още не подлежи на съмнение и не е опровергана, за разлика от прословутия закон на Айнщайн, който вече се оспорва от италиански учени.

Запитах го дали ще чуя любимото ми ноктюрно в ми минор от Шопен, той ми отговор с весел тон, че чудесата тази нощ няма да свър-

шат и дълго време ще се помнят и коментират.

Така и стана, концертът започна с Бетовен – „Лунна” и „Патетична соната”; Шопен с неговите полонези, мазурки, етюди, ноктюрно. Композиторът има само около 20 самостоятелни концерта, повечето време е бил учител; макар че остава такава богато музикално наследство. Във вихрено темпо премина и Рахманинов с 4 прелюдии; Е. Григ с две миниатюри – „Ноктюрно” и „Еротика”; „Песента на чулулигата” от Чайковски; Хайдн, неговите разработки и импровизации. След всяко из-

пълнение и последвали аплодисменти запитвах себе си: Боже, как този магьосник така ловко скри топчето в устата си, а после така майсторски го измъкна от ушите ми? Всичко беше пламенно, възторжено и виртуозно. Йовчо Крушев създаде невероятно зрителиско настроение, влезе в диалог с публиката непринудено, защото я ухажваше постоянно, раздаваше комплименти, демонстрираше известната на всички професорска разсеяност, ала го пращаше майсторски и с вкус. И от това ни стана още по-хубаво. Всичко

беше като по ноти, грациозно и запомнящо се.

Сред хората, които възторжено аплодираха проф. Крушев, беше и проф. Стефан Йорданов, син на акад. Даки Йорданов, основател на УБГ Балчик.

С оригинални, прекрасни запомнящи се музикални хрумвания, проф. Крушев умело пресъздаде най-трудно доловимите и тънки нюанси в музиката. Направи това с изразителна сила – поривиста, по народному общодостъпна, излъчваща пластичност – като самия професор.

Георги ЙОВЧЕВ

За истинското изкуство на Георги Велчев

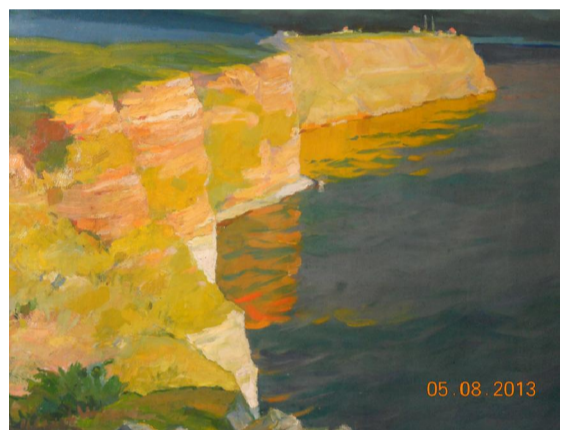

Г. Велчев - „Балчик” Фото: Георги Йовчев

16 морски пейзажа, изразяващи особената чувствителност към природата на един талантлив, но малко познат за обикновения любител на живописиста майстор на четката, бяха подредени и много компетентно представени от младата изкуствоведка Христина Йорданова в изложбе-

ната зала „Тихото гнездо” на Двореца в Балчик. Това се случи на 1 август от 18 ч. А великолепните платна са дело на варненския художник Георги Велчев / 1891-1955/.

Това са картини, маслена живопис, пейзажи от Българското Черноморие. Причудливи скали, спокойно или дра-

Г. Велчев - „Калиакра” Фото: Георги Йовчев

матично море, лодки, рибарски хижи, панорами от Балчик, Варна, Созопол – в монохромни или по-колоритни гама – те илюстрират особен усет на художника към красотата и хармонията в природата.

Георги Велчев учи живопис при Иван Мърквичка и Стефан Иванов в София. Живее

в Париж, пребивава в Германия, по-дълго време в Ню Йорк, където прави 8 самостоятелни изложби, посещава Австралия, Китай и др. В своите ранни творби има склонност към помодерна и освободена живописна образност, с импресионистични интонации. Близък е по стил и дух със Сирак

Скитник и Николай Райнов, които се противопоставят на традиционното и внасят в изкуството интелектуална обновителна енергия, повлияни от европейския модернизъм. Платната на Георги Велчев от този период – 20 и 30-те год. на ХХ век – маслена живопис и гваж, разкриват мистичен и вългбен поглед към духовния свят на човека.

Живеейки по-късно във Варна, художникът съзерцава живота на малкия български свят, пресъздава в картините си поезията на слънчевите дворове, на откритите вратници, мостове, чешмици. Силно е привлечен от морето, то се явява като изобразителен мотив в пейзажите му, изпълнени с

богата символика – срещата на скалистия бряг с морската шир. С лекотата, сигурността и уменията на големите майстори Георги Велчев показва една свободна и експресивна живопис, богата, с колоритна хармония. А това го характеризира като творец с емоционален темперамент и висока професионална култура, очертава го като класик на морския пейзаж. Точно такава платна, създадени през 30-те и 40-те години, е подбрала и Христина Йорданова от Художествения музей „Г. Велчев” Варна, където са запазени около 50 от многобройните творби на художника и където ценителите на истинското изкуство могат да им се наслаждават, по-

сещавайки постоянната експозиция там, където се подреждат и изложби на гостуващи художници.

Горд, доблестен и свободолобив човек, отличаващ се с откровеност на възгледите си бохем, Георги Велчев е неразбран и отхвърлен след 9 септември 1944 г. Умира изоставен и беден пред 1955 г., едва 64-годишен. Материално беден, като всеки голям творец в недалечното минало, като всеки нестандартен, оригинален и богат духовно човек, като личност с голямо дарование. На което може да се възхити и порадва всеки, който посети „Тихото гнездо”. Всеки, който обича истинското изкуство.

Мария АНДРЕЕВА

15 август – Успенне на Пресвета Богородица

Успенне на Пресвета Богородица, Успенне Богородично или Голяма Богородица е един от най-големите

християнски празници, честван еднакво и от православни, католици и от други християнски деноминации.

Този ден е посветен на смъртта на Божията майка или на успението и¹. Според преданието на този ден апостолите се събрали от местата, където проповядвали, за да се простят със Света Богородица и да погребат пречистото и¹ тяло.

Българската православна църква отбелязва празника на 15 август (стар стил), а Македонската православна църква на 28 август.

Според преданието това е денят, в който Божията майка на 64-годишна възраст напуска земния живот и отива при сина си. Три дни преди смъртта Архангел Гавраил ѝ съобщава, че Бог е пожелал да я вземе при себе си в своето царство, за да царува вечно с него. Последното ѝ желание е да види Светите апостоли заедно. По чуден начин те се пренасят пред вратите на дома ѝ в Йерусалим. Три

дни след това сам Исус Христос в небесна слава, обкръжен от ангелски ликови и светци, слиза от небесата за душата на Света Богородица. Погребват я в една пещера край Гетсимания и затварят входа с камък. Когато няколко дни по-късно го отварят, за да се поклонят пред светицата закъснелият апостол Тома, намират само плащеницата ѝ. Ставайки от трапезата, апостолите чуват ангелско пеене и виждат в облаците пречистата Божия майка, обкръжена от ангели, която им казва: “Радвайте се, защото съм с вас през всичките дни.”

В памет на явяването ѝ пред апостолите, църквата определя в този ден да се отслужва тържествена литургия и да се прави “възди Светите апостоли заедно. По чуден начин те се пренасят пред вратите на дома ѝ в Йерусалим. Три

Малката Богородица, когато се чества рождението на Христовата майка. На Голяма Богородица, след тържествена литургия в църквата, се освещават обредни хлябове, които жените след това раздават за здраве и за починалите близки. Вярващите търсят покровителството на Света Богородица в житейските проблеми. На този ден правят родови срещи, свързани с жертвоприношение - курбан за живот, за здраве, за плодородна година, против преめждия и болести. Традиционни ястия на трапезата са прясна питка, украсена с орнамент, пиле каша, варено жито, царевича и тиква. Непременно се ядат диня и грозде. Вярващите даряват на църквата свещи, домашно тъкано платно, месал, кърпа и пари.

/Wikipedia/

8-10 август - Рамазан Байрам

Рамазан Байрамът, познат и като Шекер Байрам, е мюсюлмански празник на разговорването, отбелязван в чест на приключването на говеенето (постите) през месец рамазан. През целия месец рамазан мюсюлманите през деня — от зазоряване до залез слънце (ифтара), говеят (постят), като не ядат и не пият нищо.

В навечерието на празника се раздава зекят ал-Фитр (размерът на който се определя от Главно муфтийство).

На празника вярващите се поздравяват с думите „Ейд мубарак!” (Щастлив празник!). Задължително най-напред децата поздравяват своите родители и роднини и искат прошка от тях.

Този празник продължава 3 дни до късни часове и всички се веселят. На празника се сервират сладки ястия — баклава, сладки и кафе с много захар, затова се нарича също Шекер Байрам.

Започва да се отбелязва през 624 г.

/Wikipedia/

